

„Валери Димчев и съвременната тамбура - кратка визитка“

Инструментални интерпретации на фолклорни мелодии
и авторска музика на фолклорна основа

Валери Димчев е популярен като виртуозен изпълнител на фолклорния инструмент тамбура не само у нас, но и зад граница – даже и зад океана. Автор е на над 500 обработки, аранжimenti и композиции на фолклорна основа. Освен неговите безспорни виртуозни изпълнителски качества, той се отличава и като добър познавач на традиционната българска инструменталнофолклорна изпълнителска практика и традиционния български музикален фолклор в неговото регионално многообразие. Автор е на повече от 500 обработки, аранжimenti и композиции на фолклорна основа. Има издадени 9 авторски албума, част от които се тиражират на международния музикален пазар в САЩ, Канада, Фарьорски острови.

- 1998 "I see a light" - Полисаунд, България
- 2001 "Sooner...Later..." - Volatile Records, Канада
- 2001 „The Bulgarian Tamboura” – American recording Productions, САЩ
- 2003 "А ТАКА" - Tutl, Фарьорски о-ви
- 2004 "Joy as a teardrop" - Акустик, България
- 2013 „Balkan spirit“ – Alia Vox, Испания (Жорди Савал)
- 2014 „Bal Kan” – Alia vox, Испания (Жорди Савал)
- 2014 "Музика за Тамбура" – Акустик (авторски пиеси за тамбура и пиано ноти + CD)
- 2021 „Струнни приказки“ – БНР Радио Благоевград, Музикаутор

Научно-изследователските интереси на д-р Валери Димчев прерастват и в научното монографично изследване на композиционните структури и подходи в областта на обработката на пиринската народна песен. Това е свързано и с композиционната му дейност като автор на многобройни обработки на традиционен музикален фолклор, предназначени за малки и големи изпълнителски състави и разнообразен инструментариум. В монографичния си труд В. Димчев ангажира вниманието ни с много важни, актуални и „наболели“ въпроси и проблеми, свързани със съвременната обработката на фолклорна музика. Изследването не се ограничава само с обработката на пиринската народна песен, а и с проблематика, свързана с понятието „обработка“, както и някои други синонимни понятия, имащи отношение към ползването на българския музикален фолклор в авторското и композиторско творчество като: хармонизация, аранжмент, разработка, преработка и други.

Първоначалното ми желание беше, чрез тази статия да представя един от най-добрите съвременни изпълнители на тамбура, но по-късно счетох, че не бива да отделям музиканта - изпълнител Валери Димчев от цялостната му творческа визитка. Краткото представяне на малка част от творческата и научноизследователска дейност на Валери Димчев е необходимо, за да се добие по-цялостна представа от неговата личност и художествено-творческите му подходи по отношение на сценично претворяване на българския музикален фолклор.

Задълбочените му познания и натрупан богат опит в областта на българския музикален фолклор и неговото сценично художествено претворяване са допълнени и от интереса и познанията на Валери Димчев по отношение и на други нефолклорни музикални стилове и жанрове. Като „нагледен“ пример за творческите му естетически възгледи и зряла обща музикална култура бих желал да открия една негова композиция, която ме впечатли и заплени по необикновен начин! Стана ми любима още от първото и чуване и както се случва при подобни красиви музикални находки, ми се наложи да я слушам последователно още много пъти. Това е инструменталната пиеса „Биляна“ за соло тамбура със съпровод на пиано, в изпълнение на солото от автора Валери Димчев. В действителност това са едни много сполучливи вариации на темата от популярната едноименна песен „Биляна платно белеше“, изградени със средствата, характерни за постмодерната музикална жанрова хибридность. Лиричният дух на темата е пресъздаден много умело, чрез виртуозно вплитане на орнаментика, характерна за пиринския регион и в същото време поднесена по един модерен и съвременен начин. Композиторското светоусещане и чувство за съвременна интерпретация на автора ни доставят насладата от преоткриването на едно ново звучене - обработка на познатата староградска македонска мелодия, създадена от неизвестен автор, вероятно в края на 19 век. – тема, носеща македонския фолклор, но и навлизащата по тези земи европейска мелодика и хармония. Фолклорният инструмент тамбура в тази пиеса е представен чрез нови полифонични изпълнителски техники, нехарактерни за фолклорномузикалната изпълнителска практика за инструмента. Хармоничният език, чрез който е изградена цялостната музикална тъкан на пиесата „Биляна“, кореспондира с различни стилове и музикални течения - от поп и рок баладичност, през хармонични елементи, характерни за класическата и джазовата музика. В мелодичната линия и вариациите са наблюдават елементи на Романтизма и българския градски фолклор, изпълнени ненаатрапчиво със средствата на традиционната пиринска мелодийна орнаментика. Спокойствието и хармоничното равновесие, което струи от тази авторска композиция и нейното брилянтно изпълнение, доставя незабравимо изживяване за музиканти и любители на различни съвременни музикални стилове и жанрове!

Като обобщение за моята пристрастност, към тази пиеса искам да споделя, че за мен това е творение, демонстриращо творческата композиционна и музикално-естетическа зрялост на Валери Димчев, които са в пряка свързаност с неговата богата обща музикална култура и брилянтна изпълнителска техника на тамбура.

Доц. д-р Георги Петков
композитор, диригент и тамбурист
преподавател в департамент „Музика“ на НБУ